

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.

Een blad afzonderlyk, 20 centiemen.

De aankondigiagen, per drukregel, 15 centiemen

De reklamen, per drukregel 25 centiemen.

De *Postryder* verschynt s'lijngsdags, s'donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEF, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

TONGEREN, DEN 12 OCTOBER.

Veeziekte.

Aengaende de *runderpest*, lezen wy het volgende in het *Journal des Vétérinaires militaires*, een blad welk door de voornaemste veeartsen van het franse leger wordt opgesteld. Men vergelykt namelyk de voorzorgen in België en Frankryk genomen, en de onheilzame maatregelen in praktijk gesteld, in Engeland, door den gepriveerden Raed der koningin. Ziehier hoe het *Journal des Vétérinaires* zich uitdrukt:

« In Frankryk zal de geesel, binnen den tyd van eenige weken of hoogstens eenige maanden, kunnen tegen gehouden worden.

» Doch, in het land van het *self government*, waer de eigenaren van runderdieren, de afgeveerdigde inspecteurs van den gepriveerden Raed der koningin nog al onbeschoft aen de deur zetten, is het te vreezen dat er deze maal hetzelfde gebeure als in 1745.

» Op dit tydstip heerschte de *runderpest* ook in Engeland. Uit eerbied voor de persoonlyke en handelsvryheid, liet de Staet de belanghebbenden handelen zoo als zy het verkozen. De ziekte heerschte door gansch het Vereenigde Koninkryk en duerde niet minder dan dertien jaren.

» Dertig jaren vroeger, 1715, was dergelyke ziekte uitgebroken. Het gouvernement dat toen wat minder bekommerd was om de vryheid van de burgers en de ware belangen van het land meer ter herte nam, besloot tot het nemen van krachtigdadige maatregelen. De dieren werden in massa afgemaakt. Dry distrikten werden enkel getroffen en binnen tyd van dry maanden was de geesel verdwenen.

Zonder twyfel zegt de *International*, is het *self government* iets bewonderenswaardig; maar soms handelt men wys als men zyne vryheid weet op te offeren, ten einde groote maetschappelyke belangen te redden. Ziedaer wat de Engelschen in de huidige tydsomstandigheden zouden moeten begrypen.

Wyding van Mgr Dechamps te Roomen.

De nieuwe bisschop van Namen, Mgr Dechamps, is den 1 dezer te Roomen gewyd geworden.

Ziehier wat wy desaengaende in het *Journal de Rome* lezen:

« Gisteren heeft de kardinaal de Reisach zich met groote plecht begeven naer de kerk der eerw. paters Redemptoristen, ten einde er de bisschoppelyke wyding toe te dienen aen Mgr Victor-August-Isidor Dechamps, tot de bisschoppelyke weerdigheid verheven door Z. H. den Paus, in het laetst gehouden konsistorie.

« De konsacreerende prelaet had tot assistenten Mgr Berardi, bisschop van Nieca, en Mgr Manning, aersbisschop van Westminster. De plechtigheid was schitterend. Verscheidene bisschoppen en andere prelaten alsmede leden van het diplomatiek korps, talryke geestelyken, militairen en burgers waren erby tegenwoordig.

Middel tegen de Cholera.

Dr. Worms, eerste geneesheer aen het militaire hospitaal du Gros-Caillou vestigt de aandacht des geneeskundigen op een middel, door hem met het beste gevolg by cholera-ziekten aangewend. Hy geeft den raed by soortgelyke gevallen minerale zuren aen te wenden, 3, 4 of 5 gewichtjes gekoncentreerd zwavelvuer op een afkresel van een kilogram salub, waerby eene of andere siroop gevoegd wordt. Men dient den lyder van uer tot uer een vol glas toe en laet hem daarna den mond spoelen; slechts zelden behoeft men tot vier glazen te geven. Al de onrustbarende verschynselen verminderen na korten tyd, alleen de braking houdt, welke echter genee vrees behoeft in te boezemen; stadelyk nadat de lyder heeft overgegeven, wordt hem weder een limonade toegediend. Te gelykertyd kunnen witte en champagne wyn en ys gegeven worden, maar geen brandewyn. In gevallen van cholerae weelde aen alle andere behandeling weerstand boden, gaf Dr. Worms met alle goed gevolg den lyder limonade van 3 of 4 wichtjes zwavelvuer op 1000 wichtjes regenwater, waer-aen hy 150 wichtjes frambozen- of kessenstroop toevoegde.

Een Prins moordenaar en dief.

Men leest in eene russische korrespondentie: « M. Jean Beck, een fransch onderdaen, geboren te Tharn (Elzas), en zyne russische dienstmeid, zyn in den nacht van den 29 september laetsleden, in hunne woning te St. Petersburg vermoord. De moordenaar is eene 19 jarige georgiaensche prins, die tot den 15 augustus als vrenedig by het keizerlyk geleide had gediend. Volgens de getuigenis van den prins Michelazi zelve, heeft de misdaed in de volgende omstandigheden plaats gehad:

» Den 19 begaf de prins zich by M. Beck, die de gewoonte had op pand te leenen, met het verzoek een geweer af te halen, hetwelk hy voor 12 roebels verpand had; doch daer hy slechts 6 roebels by zich had, weigerde Beck hem zyn wapen terug te geven; er ontstond twist en Michelazi stelde voor zyne patroontesch voor 2 roebels te verpanden.

» De dienstmeid, welke het gebrek had bygevoond, maakte opmerkingen, welke niet zeer voordeelich voor den Georgier waren; echter toen die laetste was heen gegaen, begon Beck op zyn register den naam van den ontleener te schryven, toen deze, ten uiterste door de beledigingen van Beck opgewonden (volgens het gezegde van den moordenaar), terugkeerde en hem met zynen dolk een eerste steek aen het hoofd toebreacht, daarna een tweeden aen den achterhals en hem vervolgens een snelle van 12 centimeters diepte in den hals toebreacht. Toen de dienstmeid was toegesnel, duwde hy haer in de keuken en stak haer in de keel; toen later het licht was uitgedoofd bracht hy haer nog veertien dolksteeken toe.

» Na het plegen dier dubbele misdaed keerde de moordenaar naer het eerste slacltoffer terug, scheurde het blad, waerop de helft van zynen naam stond, uit het register en begaf zich naer de kamer, waerin zich de verpande wapen bewonden. Aldaer nam hy eenen pelsrok, horlogien en andere voorwerpen, waermeê hy de vlucht nam.

» Doch die diefstal veroorzaakte zyn ongeluk; want in die overhaasting om zich die voorwerpen aen te matigen had hy de onvoorzichtigheid het blad papier, waerop zyn naam half geschreven was op den vloer der kamer te werpen; dit stuk papier deed hem ontdekken.

» Na de ontvangst der eerste tyding van die moord is de franche konsul uitgenoodigd geworden het onderzoek dier zaak te volgen.

Eene kunstminnende koninklyke familie.

Men leest in het *Journal de Commercio*, van Lissabon, 1 oktober:

« Dezer dagen heeft de beroemde tenor Mengini de eer gehad op verzoek van koning Louis, naer het paleis van Ajuda te komen, ten einde er te samen een muziekstuk te zingen. De infant don Sebastiaen heeft er met den beroemden tenor iasgelyks gezongen.

» De koning zong met M. Mengini den duo van *Moise* en de infant don Sebastiaen den duo van den *Bravo*. De koning bezit eene uitmuntende barytonstem. De stem van den infant don Sebastiaen heeft een zeer schoonen tenorklank; hy is tot *do-dièse* gegaen.

» Daarna heeft de koning het aria van het gemaskerd bal gezongen en de infant dat van den *Trotators*. Eindelyk hebben de koning en de infant den zoo moeijelyken duo van *Otello* gezongen. De portugeesche koninklyke familie heeft altyd de muziek en de schilderkunst met voorliefde beoefend. Koning don Luis noodigt zeer dikwyls uitmuntende kunstenaers voor concerten uit en bestudeert met liefde de schilderkunst.

» De infant don Sebastiaen is een uitstekend schildery liefhebber en een zeer goed muzikkenner. Men weet, dat koning Pedro IV een uitmuntend muzikant en zelfs komponist was. Er bestaan schilderyen, welke aen het pensel van eenige infanten verschuldigd zyn, en nog onlangs hebben wy eene schoone schildery, een *toekeraer* voorstellende, van de keizerin-koningin Charlotte-Joaquina, gezien. Die schildery geeft bewyzen van een groot talent.

Onaengename gastvryheid.

Indien de gastvryheid in Schotland gegeven en nooit verkocht wordt, kost deze in Ierland somtyds zeer duer te oorderen naer eene anekdoot, welke elkeen te Limerich herhaelt en die als volgt door den *International* wordt meegedeeld.

« M. X. keerde met een zynen vrienden van

de paerdenloopen der stad terug; het was zeer laet, en M. X. stelde den gentleman, die hem vergezelde voor, by hem te komen slapen; het aentod werd aangenomen; doch de smack voor de paerdenkoersen is in Engeland sterk ingeworteld en wordt door al de klassen der samenleving, zelfs door de dienstknechten, gebeeld; die van M. X. had het behoorlyk geoordeeld eenige schillings op den *turf* te verwerpen, en had het huis alleen gelaten; echter had hy de voorzorg gehad van de sleutels mee te nemen.

» Nadat M. X. aen zyne woning gekomen en herhaelde malen vruchteloos gebeld had, was hy gedwongen eene ruit te verbryzelen en langz het venster van den *breakfestroom* in zyne woning te dringen; hy plaetste zynen vriend op eene rustbank, die in die kamer stond, waerina de beide heeren in slaep vielen.

» Om trent 2 ure's nachts keerde John waggelend naer huis terug; hy zag dat er eene ruit gebroken was, beelde zich in dat er dieren in de woning van zynen meester gedrongen waren, trad stil binnen en welhaest ontwaerde hy eenen persoon die op de rustbank lag te rouken.

» — Ziedaer mynen dief, zegde hy; wacht gy zult er gaen van krygen!

» Hy nam den stoffback en hiermeê gewapend, begon hy uit alle macht op den vriend van M. X. te kloppen; hy kwetste hem de beide beenen, brak hem twee ribben en eenen arm; de slaer ontwaekte en schreeuwde gelyk de duivel, de meester van het huis kwam verschrikt naer benden.

» — Ongelukkige! wat hebt gy gedaan? riep hy.

» John antwoordde:

» — Moet ik hem afmaken?

» — Wacht er u van! het is een vriend.

» — Waerom heeft by dit niet eerder gezegd? zegde John naef weg; ik gijg hem doodslaan!

» Gelukkig heeft het slacltoffer dier dwaling zich zoo goed mog-lyk kunnen herstellen. John was zeer bevreest, doch men heeft hem vergiffenis geschonken, om reden van zynen iever.

De Engelsche Justitie.

Men leest in een dagblad:

« Het gerechtlyk onderzoek tegen de *Fonians* wordt terzelfden tyd met de aanhoudingen voort gezet; doch niet zonder tot treurige misbruiken aenleiding te geven. De londensche dagbladen bekennen zelve, dat de handelwyze der rechtshoofden onwaerdig is, en het openbaar gevoelen toont zich hierom des te meer verontwaardigd, dat de justitie, om hare handelwyze te verschoonen, wetten inroept welke in de omstandigheden slechts dienen om nieuwe misbruiken te begunstigen.

» Wy hebben reeds van de cellulaire opsluiting der gevangenen gesproken; in een der laetste verhooren werden twee advokaten door de politie mishandeld op het oogenblik dat zy voor het hof moesten verschynen; al de middelen tot verbediging zyn aen de beschuldigten ontnomen, en men zegt, dat hunne verschyning voor de assisen, vele buitensporigheden aen het licht zal brengen.

» Men weet, dat de aanhoudingen onder getuigenis op eed zyn gedaan. Er werd voor de rechtbank bewezen, dat de getuigenissen voortkwamen van twee eerloze mannen, uitdagende agenten, wier natuurelyk aanzien, door al de londensche korrespondentiën als walgelyk zynde verklaerd wort. Deze mannen durfden voor het hof de oogen niet opslaan en niet luistop spreken. Nog erger, een der te lastleggende getuigen, welke door een der advokaat werd ondervraegd, bekende vrywillig, dat hy door de politie was bevreest gemaakt en gedwongen te getuigen.

Ziehier overigens eenige uittrekels uit die samenspraak:

» *Getuige*. Ik werd hier in geslept.

» *De advokaat*. By den kraeg gevat?

» *Getuige*. Volkomen.

» *De advokaat*. Gy schynt een man te zyn wien gewelddadigheid is aengedaen. Wie heeft u hierheen geslept?

» *Getuige*. Ik werd door de politie aengehouden.

» *De advokaat*. Omdat gy een *Fenian* waert?

» *Getuige*. Neen, omdat ik myn huis, aen *Fonians* verhuurd had, zonder het te weten.

» Met dergelyke bespeliens en getuigen is er niets gemakkelyker. Men begrypt het, te denken dat de zamenweerders schuldig genoeg zyn om hen voor de assisen te verzenden! Doch zy zullen toch de volkssympathie voor hen hebben.

Maendag was het feest in de Vrye Universiteit van Brussel, ter gelegenheid der inbuldinging van het lokaal, der opening van de leergangen, en de inbuldinging des standbeelds van den

stichter M. Peter-Theodoor Verhaegen.

Het spreekt van zelf dat men deze gelegenheid niet heeft willen laten voorbygaen zonder, ter eere van het zoogezegde liberalismus of liever doctrinarismus, vele groote en holkinde volzinnen uit te kramen. Er is daeraen dan ook waerlyk geen gebrek geweest. Er werden redevoeringen gedaen door MM. Anspach, burgermeester van Brussel, Van Schoor, senator, Vervoort, gewezen representant van Antwerpen, enz. Allen hebben gepoogd het onderwys dat in die hoogeschool gegeven wordt, het in d n derden hemel te verhoen; M. Van Schoor heeft zyne redevoering zelfs niet kunnen eindigen zonder tegen den Paus en de bisschoppen een ganschen hoop hatelike lasteringen uit te slaan; zy zyn lichtverdoovers. M. Van Schoor en *tutti quanti* zyn alleen de wezenlyke volkshaters en beschavers!

Ten slotte had de onthulding plaets van het standbeeld, door Willem Geefs vervaerdigd.

Op het voetstuk staan de vier volgende opschriften, natuurelyk in het fransch, want Brussel is immers eene verfranschte stad:

Langs den kant der Keizerinnestraet:

Pierre-Theodore Verhaegen, fondateur de l'Université libre de Bruxelles.

Langs den kant van het paleis:

Né à Bruxelles le 5 septembre 1796, décédé le 8 décembre 1862.

Langs den linker kant van het standbeeld:

Fondation de l'Université libre: 20 novembre 1854.

En regts deze citatie uit het testament van Verhaegen:

Je donne à la ville de Bruxelles cent mille francs pour favoriser et augmenter le haut enseignement dans la capitale.

Op eene rol papier welke het beeld in de hand houdt, leest men, insgelyks in het fransch: *het onderricht der wetenschap door de wetenschap en voor de wetenschap.*

In geval men geloof mag hechten aen de woorden van het *Journal de Charleroi*, zou M. Ad. Dechamps, minister van Staet, aen zyne vrienden hebben verklaerd dat hy voornemens is zich weder op den rang te stellen by de kiezingen der maand juny 1866.

» M. de minister van binnenlandse zaken *ad interim* geleid met het departement van oorlog, heeft eenen brief geschreeven tot al de hoofden der legerkorpsen, waerby deze worden aenzocht krachtigdadig de desertiën te schandvlekken, welke hebben plaets gehad in sommige onzer regimenten.

» Er bestaan in ons land thans 318 dagwerkbladen en tydschriften; dat is tweemaal meer dan in 1830. Het getal der abonnementen is meer dan tienmaal groter geworden. De vlaemsche drukpers komt in dit cyfer van 318 voor een derde; in 1830 bestonden er maar 9 vlaemsche dagbladen en tydschriften.

» Te Hulsen, onder Haelen, op eenen akker dicht aen de kerk, waerop dit jaer nog koren gepikt is, staet thans weêr koren dat volkomen en omtrent ryp is. Als de boeren gaen uitvuden van twee graanogsten op een jaer te winnen dan zullen ze spoedig ryp zyn. Te Elsene hangen er voor de tweede maal druiven aen eenen wyngaerd; te Luik staen perenboomen in de bloem, en in de omstreken van Namen bemerkt men kriekens-, peren-, perzik- en abrikozienboomen met bloemen overdekt; te Arlon is dit hetzelfde geval, en wat meer is daer heeft men op nieuw meikevers gezien.

» Mensjes, die zich voor een kleed, kinderen voor eene vermaning om het leven brengen, dat hebben wy al gezien. Mer dat een onderling zelfmoord omdat de zou hem lastig valt is iets dat zekerlyk eene nieuwe reden tot zelfmoord is.

» Vandaag, om 9 ure 's morgens, zegt de *Echo de la Frontière*, volgde een reiziger, aen de statie van Quévrain afgestapt, de baan van Honneau op Gondé, toen, op de franche grens gekomen, hy eene pistoolschut hoorde. Hy sprong naer eenen wilgenroep waer hy meende de schut gehoord te hebben en vond er eenen 70-jarigen grysaerd op den grond letenloos uitgestrekt: deze had zich eene schut in het hert toegebracht.

» Eenige personen van Crespy, te zelfden tyde toegesnel, hebben hem herkend voor eenen inwoner van dat dorp, voor M. L..., gepensionneerde kapitein en ridder van het eerelegioen. M. L... was in welstand.

» Een brief in het huis van M. L... gevonden, meldde als volgt zyne voornemens tot zelfmoord: « Myn duerbare zoon, ik vraag u vergiffenis, maer ik kan er niet meer aen houden, de weerkaetsing der zou maekt my het leven onverdragelyk. Vaerwel! de meêr zal u myne rekeningen overhandigen. »